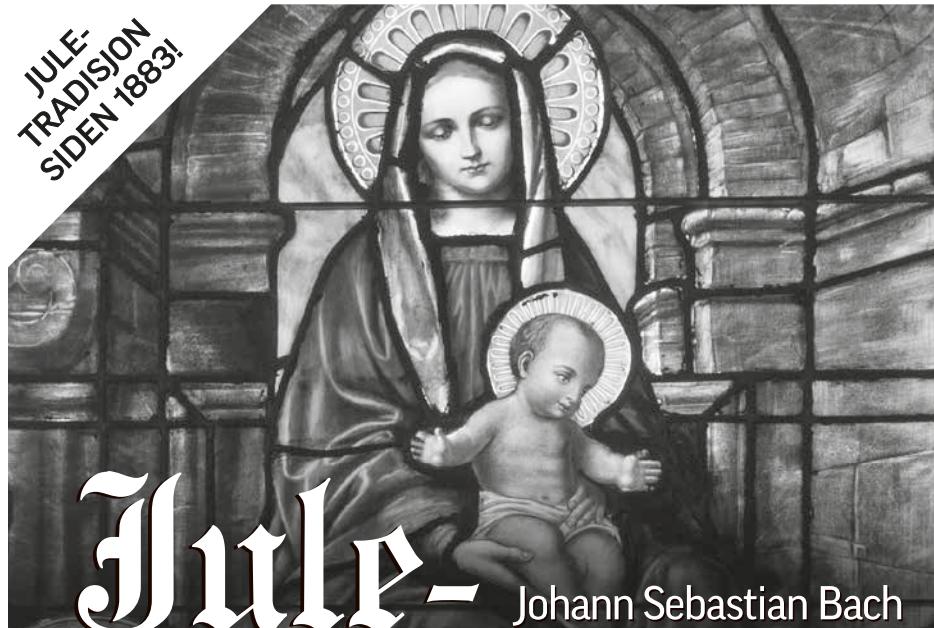

JULE-
TRADISJON
SIDEN 1883!

Jule- Johann Sebastian Bach ORATORIET

SOLISTER:

Gunda-Marie Bruce
Tone Kummervold
Vidar Hellkås
Halvor Melien

Musikere fra Oslo-Filharmonien
Lars Henrik Johansen, cembalo og orgel

DIRIGENT:

Steffen Kammler

KOR:

Cæciliaforeningen

BILLETTER:

390, honnør 350, barn/stud. 150
www.ticketmaster.no/tlf. 22 82 81 97
eller v/inngangen (kort/kont./Vipps)

Aktivitetsmidler

••• FOR KOR •••

2022 Kantate 1-3

Lørdag 17. des.

Søndag 18. des.

kl. 18.00

Frogner kirke

CÆCILIA-
FORENINGEN

Norges eldste oratoriekor - stiftet 1879

Velkommen til en av Oslos eldste juletradisjoner!

I 1883 fremførte Cæciliaforeningen Juleoratoriet for første gang på norsk jord. Det har vi fortsatt med siden – som en av Oslos eldste offentlige juletradisjoner.

Juleevangeliet er hovedtemaet i verket, som innledes av de jublende åpningstonene i den første kantaten om Jesu fødsel. Juleoratoriet veksler mellom evangelistens fortelling, store korsatser, enkle salme-melodier og praktfulle solistpartier. I år framføres kantate 1, 2 og 3, som beskriver de tre første dagene i julen.

Foto © Nancy Bauer.

Juleoratoriet

I julen 1734 kunne kantoren ved Thomaskirken i Leipzig, Johann Sebastian Bach, presentere et nytt verk for menigheten. I teksthøftet han hadde fått trykket for anledningen, kalte han det et *Oratorium*. Det besto av til sammen seks deler eller kantater. De tre første ble fremført hver for seg på gudstjenestene første, andre og tredje juledag, og de tre siste på første nyttårsdag, søndagen over nyttår og trettende dag jul. Men Bach hadde komponert kantatene slik at de samtidig dannet en stor helhet, et oratorium. Fremført under ett varer Juleoratoriet nesten tre timer og er en kraftprøve for både tilhørere og musikere. Siste gang Cæciliaforeningen gjorde det, var i 1997.

For tilhørerne i 1734 var tekst og musikk en blanding av kjente og ukjente ord og toner. Kjernen i teksten er Juleevangeliet, hentet fra evangelistene Lukas og Matteus. Bach delte opp denne teksten i korte avsnitt eller resitativer. De blir sunget i taletempo, akkompagnert av cembalo eller orgel, og det er de som driver handlingen fremover. Tenorsolisten er evangelisten. Andre solister medvirker der det forekommer dialog, men når en gruppe taler, overtar koret.

I hver av kantatene er det lagt inn to eller tre koraler. Dette er salmetekster og melodier som menigheten kjente godt og gjerne kunne sunget selv. Men i *Juleoratoriet* hadde Bach harmonisert melodiene på nytt med virkemidler som er fint tilpasset teksten, og koralene fremføres førstemt av koret. Meningen var trolig derfor at menigheten bare skulle lytte. En av melodiene, som vi også kjenner fra vår egen salmebok, benytter Bach både i første kantate (nr. 5) og som avslutning i den sjette, men til to forskjellige tekster. Første gang er koralen innadvendt, siste gang bygger Bach den ut med orkesteravsnitt til en triumferende avslutning. Salmetekstene i *Juleoratoriet* gir uttrykk for hvordan fellesskapet i menigheten fordypet seg i evangeliets budskap.

Soloariene i verket er Bachs egne komposisjoner, og tekstene var nye. Ariene stanser handlingen, henter tema eller stikkord fra den foregående teksten og har karakter av subjektive vitnesbyrd, som naturligvis gjenspeiler teologi og forkynnelse på Bachs tid. Samme funksjon har også en type resitativer der solisten blir akkompagnert av større instrumentgrupper. Disse resitativene kommer gjerne som innledning til ariene. Åpningskorene anslår stemningen i kantatene og er rikt orkestertert i svingende, tredelt takt.

Hvem som har skrevet de nye tekstene, vet man ikke, men det kan ha vært Christian Friedrich Henrici. Under pseudonymet Picander hadde han skrevet flere tekster for Bach tidligere, blant annet til *Matteuspasjonen*. Men om Picander har levert grunnlaget, er det sannsynlig at Bach selv har bearbeidet tekstene så de fullt ut skulle passe til musikken.

For det tilhørerne i 1734 ikke ante, var at musikken til de fleste ariene og åpningskorene var gjenbruk. Det storslagne åpningskoret til første kantate, selve signaturmelodien til

hele verket, var skrevet to år tidligere til teksten "Tönet ihr Pauken, erschallet Trompeten". Da hadde musikken vært en fødselsdagshyllest til kurfyrstinnen av Sachsen. Slik gjenbruk var vanlig blant komponister på den tiden, da lite av musikken ble trykt og komponisten selv ble oppfattet mer som håndverker enn som skaper av unike kunstverk. De to foregående årene hadde Bach skrevet flere kantater til begivenheter i fyrstehuset i Sachsen med musikk han brukte om igjen i *Juleoratoriet*. Kanskje hadde han lagt planene for oratoriet allerede da.

Etter Bachs død ble verket glemt, i likhet med det meste han hadde skrevet. Originalnotene til *Juleoratoriet* var havnet i Berlin, der det på ny ble fremført ved en konsert i 1857. Senere kom en trykt utgave, og den benyttet komponisten og dirigenten Thorvald Lammers da *Juleoratoriet* ble fremført her i landet for første gang i 1883. Det skjedde i Vår frelsers kirke i Christiania, nåværende Oslo domkirke, og koret, som Lammers hadde stiftet i 1879, er dagens Cæcilia-foreningen.

Juleoratoriets posisjon som Bachs mest populære kirkemusikkverk hører de siste tiårene til. I Cæciliaforeningens konsertstatistikk forekommer *Juleoratoriet* til sammen ni ganger før 1940. Etter krigen blir intervallene kortere, og fra 1988 har konsertene vært årvisse. Siden 1991 har Frogner kirke dannet rammen for konsertene.

Johann Sebastian Bach (1685-1750)

Bach hadde bodd mange steder og hatt en rekke arbeidsgivere før han i 1723 kom til Leipzig. Han var født i byen Eisenach i Thüringen. Faren, som var hoff-, kirke- og bymusiker, tilhørte et stort dynasti av musikere og komponister. Ti år gammel mistet gutten begge foreldrene og vokste opp hos en eldre bror som var organist. Noen egentlig utdannelse som musiker og komponist fikk han ikke, men han ble satt i gode skoler, der sang og orgelspill var en viktig del av undervisningen.

Fra attenårsalderen forsørgte Bach seg selv som musiker, ikke uten problemer. Han hadde lett for å komme på kant med sine arbeidsgivere på grunn av selvbevissthet og et heftig temperament. Velkjent er hans studiereise til Lübeck, der han ble i fire måneder i stedet for som avtalt fire uker for å lytte til orgelmesteren Dietrich Buxtehude.

Fra 1708, da Bach ble ansatt som organist og kammermusiker hos hertugen av Weimar, utviklet han seg raskt som komponist. Han ble også berømt som organist og ekspert på orgelbygging og var ute på flere reiser. Fra 1717 gikk han over til stillingen som kapellmester hos fyrsten av Anhalt-Köthen. Hoffet der tilhørte den reformerte kirke,

som ikke tillot kirkemusikk. Men fyrsten var meget musikkinteressert og ga Bach stor grad av frihet. Til den rike produksjonen fra disse årene hører både verdslig orkestermusikk som *Brandenburgkonsertene* og studiepregede verk som *Das wohltemperierte Klavier* med preludier og fuger i alle tonearter. Til sin raskt voksende barneflokk skrev Bach flere samlinger av undervisningsstykker.

En ny og lite musikkvennlig fyrstinne skal være årsaken til at Bach søkte den ledige kantorstillingen ved Thomasskolen i Leipzig. Med tanke på stillingen komponerte han *Johannespasjonen*. To andre komponister som var mer berømt i samtiden, ble tilbuddt kantorstillingen først, men trakk seg. Borgermesterens votum ved ansettelsen har skaffet ham varig plass i musikkhistorien: "Siden vi ikke kan få den beste, må vi nøye oss med middelmådigheten."

Bachs to viktigste oppgaver i Leipzig var å undervise ved skolen og skrive musikk til gudstjenestene. Komposisjonsvirksomheten de første årene hadde et nesten ufattelig omfang. Bach skrev fem årganger med kantater til de fleste av årets helligdager, hver med varighet som en kantate i Juleoratoriet eller litt kortere. Alle kantatene innovde han selv og fremførte med sangere og musikere. I tillegg skrev han *Matteuspasjonen* i slutten av 1720-årene. Samtidig forsømte han ikke skoleundervisningen, men den var preget av stadige konflikter og kompetansestrid med rektorer og andre overordnede. I senere år trakk Bach seg unna så mye som mulig og tok fatt på selvvalgte komposisjonsoppgaver – *h-mollmessen* for hoffet i Dresden, studieverket *Die Kunst der Fuge* og *Das musikalische Opfer*, som ble til etter et særdeles vellykket besøk hos Fredrik den store av Preussen. Et slaganfall endte livet hans i juli 1750.

Bare ett eller høyst to portretter av Bach regnes som ekte. Men kanskje det beste bildet gir en skildring av ham i arbeid med musikerne: "Hvis du kunne se ham, hvordan han synger og skjøtter sitt eget parti mens han samtidig dirigerer alle sine 30 eller 40 musikere og får dem til å holde takten ved å nikke, trampe eller løfte fingeren truende i været, hvordan han føler takten i hele kroppen, kontrollerer harmoniene med gode ører og får frem alle stemmene med sin egen begrensede hals."

Johann Sebastian Bach, malt av Elias Gottlob Haussmann i 1746. Dette er det eneste samtidige portrettet som ikke er omdiskutert.

ERSTER TEIL:

1. CHOR

Jauchzet, frohlocket! Auf, preiset die Tage!
Rühmet, was heute der Höchste getan!
Lasset das Zagen, verbannet die Klage,
Stimmet voll Jauchzen und Fröhlichkeit an!
Dienet dem Höchsten mit herrlichen Chören,
Lasst uns den Namen des Herrschers verehren!

2. REZITATIV (TENOR)

EVANGELIST: Es begab sich aber zu der Zeit, dass ein Gebot von dem Kaiser Augusto ausging, dass alle Welt geschätzt würde. Und jedermann ging, dass er sich schätzen liesse, ein jeglicher in seine Stadt.
Da machte sich auch auf Joseph aus Galiläa, aus der Stadt Nazareth, in das jüdische Land zur Stadt David, die da heisset Bethlehem; darum, dass er von dem Hause und Geschlechte David war, auf dass er sich schätzen liesse mit Maria, seinem vertrauten Weibe, die war schwanger. Und als sie daselbst waren, kam die Zeit, dass sie gebären sollte.

3. REZITATIV (ALT)

Nun wird mein liebster Bräutigam, Nun wird
der Held aus Davids Stamm
Zum Trost, zum Heil der Erden
Einmal geboren werden. Nun wird der Stern aus
Jakob scheinen, Sein Strahl bricht schon hervor;
Auf, Zion! und verlasse nun das Weinen,
Dein Wohl steigt hoch empor.

4. ARIE (ALT)

Bereite dich, Zion, mit zärtlichen Trieben,
Den Schönsten, den Liebsten bald bei dir zu sehn.
Deine Wangen müssen heut viel schöner prangen,
Eile, den Bräutigam sehnlichst zu lieben.

5. CHORAL

Wie soll ich dich empfangen,
Und wie begegn' ich dir?
O aller Welt Verlangen,
O meiner Seelen Zier!
O Jesu, Jesu! Setze
mir selbst die Fackel bei,
Damit, was dich ergötze,
Mir kund und wissend sei.

6. REZITATIV (TENOR)

EVANGELIST: Und sie gebar ihren ersten Sohn,
undwickelte ihn in Windeln und legte ihn in eine Krippe,
denn sie hatten sonst keinen Raum in
der Herberge.

FØRSTE DEL:

1. KOR

Bryt ut i jubel og glede! Stå opp, lovpris
disse dagene! Rop ut det den høyeste i dag
har gjort! La motløsheten fare, send klagene
på dør, stem opp til sang med jubel og glede!
Tjen den høyeste med herlige kor,
la oss ære den allmektiges navn!

2. RESITATIV (TENOR)

EVANGELISTEN: Det skjedde i de dager at det gikk ut befaling fra keiser Augustus om at hele verden skulle innskrives i manntall. Og alle dro av sted for å la seg innskrive, hver til sin by.
Josef dro da fra byen Nasaret i Galilea, til Davids by Betlehem, for å la seg innskrive sammen med Maria, som var lovet bort til ham, og som ventet barn.
Og mens de var der, kom tiden da hun skulle føde.

3. RESITATIV (ALT)

Nå skal min kjæreste brudgom, nå skal
helten av Davids ætt endelig bli født til trøst
og frelse for jorden.
Nå skal Jakobs sterne skinne, dens stråler
bryter alt frem.
Stå opp, Sion, og slutt å gråte, din lykke når
store høyder.

4. ARIE (ALT)

Forbered deg, Sion, med kjærlig
hengivenhet, for snart skal du se den
vakreste og kjæreste hos deg. I dag skal
dine kinn blusse av skjønhet, skynd deg
til din brudgom med kjærlig lengsel.

5. KORAL

Hvordan skal jeg ta imot deg,
og hvordan skal jeg gå deg i møte,
du, all verdens lengsel,
du, min sjels smykke?
Å Jesus, Jesus, sett selv
en fakkel ved min side
så jeg sikkert kan få vite
hva som er til ditt behag.

6. RESITATIV (TENOR)

EVANGELISTEN: Og hun fødde sin sønn, den førstefødte. Hun svøpte ham og la ham i en krybbe, for det var ikke husrom for dem.

7. CHORALE UND REZITATIV (SOPRAN, BASS)

S: Er ist auf Erden kommen arm,
B: Wer will die Liebe recht erhöhn,
 Die unser Heiland vor uns hegt?
S: Dass er unsrer sich erbarm,
B: Ja, wer vermag es einzusehen,
 Wie ihn der Menschen Leid bewegt?
S: Und in dem Himmel mache reich,
B: Des Höchsten Sohn kommt in die Welt,
 Weil ihm ihr Heil so wohl gefällt,
S: Und seinen lieben Engeln gleich.
B: So will er selbst als Mensch geboren werden,
S: Kyrieleis!

8. ARIE (BASS)

Grosser Herr und starker König,
 Liebster Heiland, o wie wenig
 Achtest du der Erden Pracht!
 Der die ganze Welt erhält,
 Ihre Pracht und Zier erschaffen,
 Muss in harten Krippen schlafen.

9. CHORAL

Ach mein herzliebes Jesulein,
 Mach dir ein rein sanft Bettelein,
 Zu ruhn in meines Herzens Schrein,
 Dass ich nimmer vergesse dein!

ZWEITER TEIL:

10. SINFONIA

11. REZITATIV (TENOR)

Evangelist: Und es waren Hirten in derselben
 Gegend auf dem Felde bei den Hürden, die
 hüteten des Nachts ihre Herde. Und siehe, des
 Herren Engel trat zu ihnen, und die Klarheit des
 Herren leuchtet um sie, und sie furchten sich sehr.

12. CHORAL

Brich an, o schönes Morgenlicht,
 Und lass den Himmel tagen!
 Du Hirtenvolk, erschrecke nicht,
 Weil dir die Engel sagen,
 Dass dieses schwache Knäbelein
 Soll unser Trost und Freude sein,
 Dazu den Satan zwingen
 Und letztlich Frieden bringen.

13. REZITATIV (TENOR, SOPRAN)

Evangelist: Und der Engel sprach zu ihnen: Der
 Engel: Fürchtet euch nicht, siehe, ich verkündige
 euch grosse Freude, die allem Volke widerfahren

7. KORAL OG RESITATIV (SOPRAN, BASS)

S: Han er kommet fattig til jorden
B: Hvem kan høyt nok verdsette den
 kjærlighet som vår frelser har for oss?
S: Så han forbarmet seg over oss
B: Ja, hvem er i stand til å innse
 hvordan menneskenes lidelser rører ham?
S: Og gjør oss rike i himmelen.
B: Den høyestes sønn kommer til verden
 fordi vår frelse ligger ham slik på hjertet
S: Ja, lik hans kjære engler.
B: Så vil han selv bli født som menneske.
S: Kyrie eleison!

8. ARIE (BASS)

Store herre og mektige konge,
 kjæreste frelser, å, hvor lite bryr du deg
 om jordens prak!
 Han som holder hele verden i din makt
 og har skapt all dens prakt og pryd,
 han må selv sove i en hard krybbe.

9. KORAL

Å, min hjertens kjære Jesus,
 lag deg en ren og myk liten seng
 i mitt hjertes skrin. Der skal du hvile,
 så jeg aldri glemmer deg!

ANDRE DEL:

10. SYMFONI

11. RESITATIV (TENOR)

Evangelisten: Det var noen gjeterer der i
 nærheten som var ute og holdt nattevakt over
 sauene sine. Med ett stod en Herrens engel
 foran dem, og Herrens herlighet lyste om dem.
 De ble meget forferdet.

12. KORAL

Bryt frem, vakre morgengry,
 og la det bli dag på himmelen!
 Du gjeterfolk, bli ikke forferdet
 fordi englene sier til deg
 at dette spinkle guttebarnet
 skal være vår trøst og glede,
 ja endog seire over Satan
 og gi oss fred til slutt.

13. RESITATIV (TENOR, SOPRAN)

Evangelisten: Og engelen sa til dem:
 Engelen: Frykt ikke! Jeg kommer til dere med
 bud om en stor glede, en glede for hele folket: I

wird. Denn euch ist heute der Heiland geboren,
welcher ist Christus, der Herr, in der Stadt David.

14. REZITATIV (BASS)

Was Gott dem Abraham verheissen,
Dass lässt er nun dem Hirtchor
Erfüllt erweisen. Ein Hirt hat alles das zuvor Von
Gott erfahren müssen.
Und nun muss auch ein Hirt die Tat,
Was er damals versprochen hat,
Zuerst erfülltet wissen.

15. ARIE (TENOR)

Frohe Hirten, eilt, ach eilet,
Eh' ihr euch zu lang verweilet,
Eilt, das holde Kind zu sehn.
Geht, die Freude heisst zu schön,
Sucht die Anmut zu gewinnen,
Geht und labet Herz und Sinnen.

16. REZITATIV (TENOR)

Evangelist: Und das habt zum Zeichen: Ihr werdet
finden das Kind in Windeln gewickelt und in einer
Krippen liegen.

17. CHORAL

Schaut hin, dort liegt im finstern Stall,
Dess' Herrschaft gehet überall.
Da Speise vormals sucht ein Rind,
Da ruhet jetzt der Jungfrau'n Kind.

18. REZITATIV (BASS)

So geht denn hin, ihr Hirten, geht,
Dass ihr das Wunder seht;
Und findet ihr des Höchsten Sohn
In einer harten Krippe liegen,
So singet ihm bei seiner Wiegen
Aus einem süßen Ton
Und mit gesamtem Chor
Dies Lied zur Ruhe vor!

19. ARIE (ALT)

Schlafe, mein Liebster, geniesse der Ruh, Wache
nach diesem vor aller Gedeihen!
Labe die Brust, Empfinde die Lust,
Wo wir unser Herz erfreuen!

20. REZITATIV (TENOR)

Evangelist: Und alsbald war da bei dem Engel die
Menge der himmlischen Heerscharen, die lobten
Gott und sprachen:

dag er det født dere en frelser i Davids by;
han er Kristus, Herren.

14. RESITATIV (BASS)

Det Gud lovet Abraham,
det lar han nå koret av gjetere se at er
oppfylt. En gjeter fikk en gang vite det
hele av Gud, og nå er også en gjeter den
første som får vite at det han den gang
lovet, er gått i oppfyllelse.

15. ARIE (TENOR)

Glade hyrder, skynd dere,
ja skynd dere uten å nøle lenge,
skynd dere for å se det skjønne barnet.
Gå, denne gleden er for stor,
søk å vinne del i nåden,
gå og styrk hjerte og sinn.

16. RESITATIV (TENOR)

Evangelisten: Og dette skal dere ha til
tegn: Dere skal finne et barn som er svøpt
og ligger i en krybbe.

17. KORAL

Se, der i den mørke stallen ligger han
som har herredømme over alt.
Der hvor en okse en gang lette etter fôr,
der hviler nå jomfruens barn.

18. RESITATIV (BASS)

Så gå da, gjetere, gå,
så dere får se underet
og finner den høyestes sønn
liggende i en hard krybbe.
Syng så denne sangen for ham
ved vuggen med sot melodi og
med fulltallig kor!

19. ARIE (ALT)

Sov, min aller kjæreste, nyt hvilen,
så skal du våkne igjen
til trivsel og fremgang.
Styrk ditt bryst,
føl gleden som vi har i våre hjerter!

20. RESITATIV (TENOR)

Evangelisten: Med ett var engelen
omgitt av en himmelsk hærskare,
som lovpriste Gud og sang:

21. CHOR

Die Engel: Ehre sei Gott in der Höhe und Friede auf Erden und den Menschen ein Wohlgefallen.

22. REZITATIV (BASS)

So recht, ihr Engel, jauchzt und singet,
Dass es uns heut so schön gelingen!
Auf denn! wir stimmen mit euch ein,
Uns kann es, so wie euch, erfreun.

23. CHORAL

Wir singen dir in deinem Heer
Aus aller Kraft Lob, Preis und Ehr,
Dass du, o lang gewünschter Gast,
Dich nunmehr eingestellet hast.

DRITTER TEIL:

24. CHOR

Herrischer des Himmels, erhöre das Lallen,
Lass dir die matten Gesänge gefallen,
Wenn dich dein Zion mit Psalmen erhöht!
Höre der Herzen frohlockendes Preisen,
Wenn wir dir jetzo die Ehrfurcht erweisen,
Weil unsre Wohlfahrt befestiget steht!

25. REZITATIV (TENOR)

Evangelist: Und da die Engel von ihnen gen Himmel fuhren, sprachen die Hirten untereinander:

26. CHOR

Die Hirten: Lasset uns nun gehen gen Bethlehem und die Geschichte sehen, die da geschehen ist, die uns der Herr kundgetan hat.

27. REZITATIV (BASS)

Er hat sein Volk getröst,
Er hat sein Israel erlöst,
Die Hülf aus Zion hergesendet
Und unser Leid geendet.
Seht, Hirten, dies hat er getan;
Geht, dieses trefft ihr an!

28. CHORAL

Dies hat er alles uns getan,
Sein gross Lieb zu zeigen an;
Des freu sich alle Christenheit
Und dank ihm des in Ewigkeit.
Kyrieleis!

29. ARIE (DUETT: SOPRAN, BASS)

Herr, dein Mitleid, dein Erbarmen
Tröstet uns und macht uns frei.
Deine holde Gunst und Liebe,

21. KOR

Ære være Gud i det høyeste og fred på jorden blant mennesker som har Guds velbehag!

22. RESITATIV (BASS)

Ja riktig er det, engler, syng med jubel fordi det har gått oss så vel i dag!
Stå opp, vi stemmer i sangen med dere og gleder oss som dere.

23. KORAL

Vi synger for deg i din hærskare med all vår kraft: Lov, pris og ære for at du nå er kommet til oss, vår etterlengtede gjest.

TREDJE DEL:

24. KOR

Himmelens hersker, lytt til vår mumling, finn behag i våre kraftløse sanger når ditt eget Sion lovpriser deg med salmer!
Hør hjertenes jublende lovsang når vi nå viser deg vår ærbødighet fordi vår velferd er sikret!

25. RESITATIV (TENOR)

Evangelisten: Da englene hadde forlatt dem og vendt tilbake til himmelen, sa gjeterne til hverandre:

26. KOR

Gjeterne: La oss gå inn til Betlehem for å se dette som har hendt, og som Herren har kunngjort oss.

27. RESITATIV (BASS)

Han har trøstet sitt folk,
han har forløst sitt Israel.
Han har sendt hjelp fra Sion og gjort ende på vår sorg.
Se, gjetere, dette har han gjort.
Gå, dette vil dere få se!

28. KORAL

Alt dette har han gjort for oss for å vise sin store kjærlighet.
Gled dere over det, alle kristne, og takk ham for det i evighet.
Kyrie eleison!

29. ARIE (DUETT: SOPRAN, BASS)

Gud, din miskunnhet og nåde trøster oss og gjør oss fri.
Din nåde og kjærlighet,

Deine wundersamen Triebe
Machen deine Vatertreu wieder neu.

30. REZITATIV (TENOR)

Evangelist: Und sie kamen eilend und funden beide, Mariam und Joseph, dazu das Kind in der Krippe liegen. Da sie es aber gesehen hatten, breiteten sie das Wort aus, welches zu ihnen von diesem Kind gesaget war. Und alle, für die es kam, wunderten sich der Rede, die ihnen die Hirten gesaget hatten. Maria aber behielt alle diese Worte und bewegte sie in ihrem Herzen.

31. ARIE (ALT)

Schliesse, mein Herze, dies selige Wunder fest in
deinem Glauben ein!
Lasse dies Wunder, die göttlichen Werke, immer zur
Stärke Deines schwachen Glaubens sein.

32. REZITATIV (ALT)

Ja, ja! mein Herz soll es bewahren,
Was es an dieser holden Zeit zu seiner Seligkeit für
sicheren Beweis erfahren.

33. CHORAL

Ich will dich mit Fleiss bewahren,
Ich will dir Leben hier, Dir will ich abfahren,
Mit dir will ich endlich schweben Voller Freud ohne
Zeit Dort im andern Leben.

34. REZITATIV (TENOR)

Evangelist: Und die Hirten kehrten wieder um, preiset und lobten Gott um alles, das sie gesehen und gehört hatten, wie denn zu ihnen gesaget war.

35. CHORAL

Seid froh dieweil, Dass euer Heil
Ist hie ein Gott
und auch ein Mensch geboren,
Der welcher ist Der Herr und Christ
In Davids Stadt, von vielen auserkoren.

(1.) CHOR

Jauchzet, frohlocket! Auf, preiset die Tage!
Rühmet, was heute der Höchste getan!
Lasset das Zagen, verbannet die Klage,
Stimmet voll Jauchzen und Fröhlichkeit an! Dienet
dem Höchsten mit herrlichen Chören, Lasst uns den
Namen des Herrschers verehren!

dine undergjerninger gir oss stadig nye
bevis på din faderlige trofasthet.

30. RESITATIV (TENOR)

Evangelisten: Og de skyndte seg av sted og fant Maria og Josef og det lille barnet som lå i krybben. Da de fikk se ham, fortalte de alt som var blitt sagt dem om dette barnet. Alle som hørte på, undret seg over det gjeterne fortalte. Men Maria gjemte alt dette i sitt hjerte og grunnet på det.

31. ARIE (ALT)

Mitt hjerte, bevar dette salige underet fast
forankret i din tro!
La dette underet, dette guddomsverket,
alltid være til styrke for din svake tro.

32. RESITATIV (ALT)

Ja, mitt hjerte skal bevare alt som det i
denne nådens tid forstår at er et sikkert
bevis på vår salighet.

33. KORAL

Jeg vil bevare deg med flid, jeg vil leve for
deg her nede, og for deg vil jeg fare herfra.
Med deg vil jeg til slutt sveve, full av glede,
utenfor tiden, der i et annet liv.

34. RESITATIV (TENOR)

Evangelisten: Gjeterne drog tilbake, mens
de priste og lovet Gud for det de hadde
hørt og sett; alt var slik som det var blitt
sagt dem.

35. KORAL

Vær glad for at deres frelser er født her
både som gud og menneske, han som er.
Herren og Kristus i Davids by, utvalgt blant
mange.

(1.) KOR

Bryt ut i jubel og glede! Stå opp, lovpris
disse dagene! Rop ut det den høyeste i dag
har gjort! La motløsheten fare, send klagene
på dør, stem opp til sang med jubel
og glede! Tjen den høyeste med herlige
kor, la oss ære den allmektiges navn!

Gunda-Marie Bruce, sopran

Gunda-Marie Bruce har sin utdannelse fra Operahögskolan i Stockholm, Barratt Due musikkinstitutt og Norges Musikhøgskole. Hun har mottatt en rekke stipender og utmerkelser for sin stemmeprakt, bl.a. det prestisjetunge Anders Walls sangstipend i Stockholm og hun ble utnevnt til stipendiat ved Drottningholm Slottsteater etter sin rolletolkning av Arminda i Mozarts opera *La finta giardiniera*.

Gunda-Marie Bruce er en ettertraktet konsertsanger og brukes ofte som solist med kor, korps og orkester, samt innen eventbransjen. Hun hadde sin første store rolle her hjemme i Norge som Fru Ford i *De lystige koner i Windsor* ved Ringsakeroperaen høsten 2016. Hun har sunget ved store scener som Den Kungliga Opera i Stockholm, Drottningholm slottsteater, Vadstena slott og her hjemme ved Den Norske Opera og Ballett, Bergen Nasjonale Opera og Ringsakeroperaen. Gunda-Marie Bruce er en flittig brukt sopransolist innen kirkemusikk. De siste årene har hun bl.a. sunget i Brahms *Requiem*, Händels *Messias*, *Ceremony of Carols*, *Skapelsen* av Haydn, Orfs *Carmina Burana*, *Gloria* av Vivaldi og *Stabat Mater* av både Pergolesi og Szymanowski.

Tone Kummervold, mezzosopran

Tone Kummervold debuterte ved Nasjonaloperaen i 2009 og ble fra sesongen 2012/2013 fast medlem av solistensemblen. Her har hun sunget tittelrollene i *Carmen* og *La Cenerentola*, og gestaltet roller som La Zia Principessa i *Suor Angelica*, Suzuki i *Madama Butterfly*, Olga i *Eugen Onegin*, Niklausse i *Hoffmanns eventyr*, Flora i *La traviata*, Varvara i *Katja Kabanova*, Sonetka i *Lady Macbeth fra Mtsensk* og Polina i *Spar dame*. Hun har også utmerket seg i nyere verker, som Kaija Saariahos *L'amour de loin* og Synne Skouens opera *Ballerina*. Høsten 2022 fikk hun strålende kritikker for sin rolle som Angela i verdenspremieren på *The Listeners* av Missy Mazzoli.

Kummervold har vært sungsolist med Operaorkestret i *Mahlers 3. symfoni*, og i DNO&B og Oslo-Filharmoniens samarbeid med *Mahlers 8. symfoni*. Hun har gjort flere andre operaroller i inn- og utland, senest i *Flammen* ved Statsoperaen i Praha og *Tredje dame* i *Tryllefløyten* ved Glyndebourne Festival i England.

Hennes varme, unike klang har også ført henne til konsertengasjement med de største orkestrene i landet, og L'Orchestre Philharmonique de Radio France i Paris.

Vidar Hellkås, tenor

har sin musikalske utdannelse fra Universitetet i Oslo og Norges Musikkhøgskole. Som solist har han gjort seg bemerket innen barokkmusikken og særlig som evangelist i Bachs pasjoner og *Jule-oratoriet*. Cæciliaforeningen har engasjert ham i en årrekke til slike verk. På repertoaret innen kirjemusikk finner vi også Händels *Messias*, Mozarts *Requiem* og Rossinis *Petite messe solennelle*.

Med sin allsidige musikalske interesser og baggrunn er han ofte å finne på plakaten som konsertsolist i de fleste sjangre. Han har vært solist med blant annet Det Norske Kammerorkester, Barokkanerne og Tromsø Symfoniorkester. Han har også gitt ut boken *Klassiske sanger*.

Halvor Melien, bass

Barytonen Halvor F. Melien studerte ved Norges Musikkhøgskole i Oslo. Sommeren 2014 medvirket han i Académie du Festival d'Aix-en-Provence. Til tross for sin unge alder har han allerede etablert seg som en etterspurt konsertsanger. Han opptrer regelmessig i konsertsaler og på festivaler i Europa og Asia, og har et usedvanlig bredt konsertrépertoar som spenner fra 1600-tallsmusikk via Bach, Händel, Haydn, Mozart, Brahms, Bruckner, Grieg, Fauré, Mahler, Duruflé og frem til vår tids musikk.

Halvor Melien har medvirket på en rekke urfremføringer og CD-innspillinger, blant annet John Frandsens *Requiem*, Knut Vaages *Høgsongen* og Ørjan Matres *Hoffentlich mussten si an der Grenze nicht lange warten*. Han har jobbet med internasjonale dirigenter som Paul Agnew, Fabio Biondi, Marcello Di Lisa, Peter Dijkstra, Simon Gaudenz, Robert Howarth, Tõnu Kaljuste, Nicholas Kraemer, Andrew Parrott, Vasily Petrenko, George Petrou, Morten Schuldt-Jensen, Andreas Spering, Jos van

Veldhoven, Alexander Vedernikov og Gottfried von der Goltz. Han gjorde sin debut på Den Norske Opera som Sersjant, gårdskar og fengselsvakt i Sjostakovitsj' *Lady Macbeth fra Mtsensk* i sesongen 2014/15.

Andre nylige operaengasje-menter inkluderer Papageno i Mozarts *Tryllefløyten* ved Municipal Theatre i Ho Chi Minh City, Pastore i Alessandro Scarlattis *Ermina* i Napoli, Man i Lera Auerbachs *The Blind* ved Trondheim Musikkteater og Salieri i Rimskij-Korsakovs *Mozart og Salieri* med Nordnorsk Opera.

Musikere fra Oslo-Filharmonien

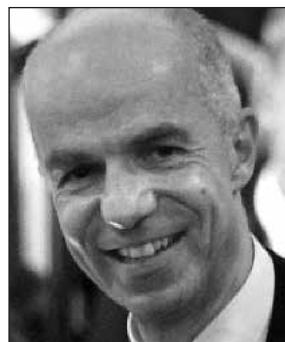
Oslo-Filharmonien er landets ledende symfoniorkester, med stor internasjonal anerkjennelse. Orkesteret ble opprettet i 1919 med 59 musikere. De har hatt en fantastisk utvikling og nyter stor respekt i europeiske konserthus under sin nåværende sjefdirigent Klaus Mäkelä. I dag er antallet musikere ca. 110. Orkesterets daglige tilholdssted er Oslo Konserthus.

Lars Henrik Johansen, orgel

Lars Henrik Johansen er en mye brukt frilanscembalist og har arbeidet med bl.a. Kringkastingsorkesteret, Det Norske Kammerorkester, Norsk Barokkorkester, Det Norske Solistkor, Trondheim-Solistene, Camerata Nordica, Oslo Kammerorkester, Kristiansand Symfoniorkester, Harald Hårfagre Kammerorkester, Barokkanerne, og Mormorio. Han har mastergrad i cembalospill fra Norges Musikkhøyskole og mastergrad i tidligmusikk fra Det Kongelige Danske Musikkonservatorium.

Steffen Kammler, dirigent

Steffen Kammler har sin bakgrunn fra Øst-Tyskland. I åtte år sang Steffen i det tradisjonsrike guttekoret Dresdner Kreuzchor, et av de fremste guttekorene i Tyskland. Han er utdannet kor og orkesterdirigent ved musikkhøyskolene i Weimar og Leipzig i 1996. Steffen startet sin dirigent-karriere i 1990 da han tok over ledelsen av Kammerchor Josquin des Prez Leipzig, et ensemble som har spesialisert seg på tidlig musikk fra renessanse til tidlig barokk og fremføringer av ny musikk. Med Kammerchor Josquin des Prez ble det flere radioproduksjoner og innspilling av Orlando di Lassos *Psalmi poenitentialis* for

selskapet Raumklang. Steffen var fortsatt direksjonsstudent da han fikk sitt første engasjement som kormesterens assistent ved Opernhaus Halle. Dette banet vei for en stilling ved et av Europas største operahus, Hamburgische Staatsoper, hvor han arbeidet fra 1997 til 2001 med hovedansvar for det profesjonelle koret.

I 2001 flyttet Steffen til Norge og ble kormester ved Den Norske Opera & Ballett. Han bygget opp operakoret til et ensemble som kunne måle seg med de beste i internasjonal målestokk. I samme periode startet Steffen operaens eget barnekor. Fra 2009 valgte han å konsentrere seg om sine egne musikalske prosjekter, fra nå av som frilansdirigent og med undervisning på musikklinjen ved St Hallvard videregående skole i Lier. Fra 2009 var han periodevis gjesteprofessor ved universitetet i Shaoxing i Kina. For tiden er han også høyskolelektor ved Barratt Due høyskolen. Han har dirigert Cæciliaforeningen siden 2008.

Stefan Ibsen Zlatanos, repetitør

Stefan Ibsen Zlatanos er Cæciliaforeningens faste repetitør. Han er utdannet pianist og kordirigent og han studerte ved både Norges Musikkhøgskole (NMH) 2009 og ved Hanns Eisler Hochschule für Musik Berlin. Han har også tatt etterutdanning i kordireksjon ved NMH. Stefan jobber fast som akkompanjatør ved NMH, Oslo By Steinerskole, Høyskolen i Staffeldtsgate og ved Universitetet i Agder (UiA). Stefan har bred erfaring med korledelse. Høsten 2014 var han dirigent for uroppføringen av Kunsthall Oslo i Oslo rådhus, en oppføring som ble nevnt i New York Times. Under Oslo Operafestival var han musikalsk ansvarlig for oppsetningen av *Pagliacci*. Stefan driver et prosjektbasert vokalensemble, Oslo madrigalensemble. Stefan spiller fast i inn- og utland med Alexander Rybak, og arbeider jevnlig med flere av Norges fremste operasangere. Han er en meget ettertraktet frilanspianist, og spiller alt fra klassisk, jazz og pop til samtidsmusikk og folkemusikk. I 2016 ga Stefan ut sin første soloplate.

Oratoriekoret Cæciliaforeningen

Cæciliaforeningen er et blandet kor med sangere i alle aldre. Koret ble grunnlagt i 1879, og er Norges eldste oratoriekor. I oktober i år ble koret hedret med et Blått skilt fra Oslo Byes Vel. Skiltet finnes på veggen i Kirkegaten 17 i Oslo, der oppstarten skjedde.

Cæciliaforeningen er et livskraftig, aktivt og stort kor med et høyt ambisjonsnivå. Selv om koret hovedsakelig fremfører større klassiske verk med orkester og solister, er også a cappella-stykker en del av repertoaret. Cæciliaforeningen har en betydelig plass i norsk musikkhistorie. Koret har uroppført flere verk av norske komponister, og har også stått for førstegangsfremførelser i Norge av de fleste større verk for kor og orkester, bl.a. *Juleoratoriet* av J.S. Bach. Dagens kor fører tradisjonen videre ved å legge hovedvekten på kirkemusikalske verk for kor og orkester. Kjernerepertoaret er Bachs *Juleoratorium*, *Johannespasjonen*, *h-mollmessen*, Mozarts *Requiem*, Brahms' *Ein deutsches Requiem*, messekommisjonene av Haydn, Mozart, Schubert, Beethoven, Händels oratorier og Rossini, Mendelssohn og Dvoráks store korsymfoniske verk. Korverk av sentrale korkomponister som Kodály, Stravinskij, Szymanowski, Duruflé og Rutter har også blitt fremført.

Forpliktet til korets historiske rolle, oppfører koret norske korverk som har en viktig plass i landets musikkhistorie. I løpet av de siste årene har vi fremført de første tilgjengelige korverk med orkester som har tilknytning til Norge: Georg von Bertouchs kantate *Gott, der Herr, der Mächtige redet* og Friedrich August Reissigers *Requiem til Kong Karl Johans død*. Av nyere verk kan nevnes Fartein Valens *Salme 121* og Kjell Mørk Karlsens *Sinfonia da Requiem*. Koret ga i 2012 ut en CD-innspilling av Reissigers *Requiem*. Med dette verket har Cæciliaforeningen også reist på turné til Reissigers fødeby, Bad Belzig i Tyskland, og i 2014 ble koret invitert til å fremføre verket i Slottskyrkan på Stockholms slott ved den svenske markeringen av 200-årsjubileet for 1814. Med Steffen Kammler som dirigent har a cappella-verk fått økt plass i korets programmer. Vår dirigent har laget flere nye partiturer etter håndskrevne manuskripter fra sentrale norske nasjonalromantikere som Johannes Haarklou, Friedrich August Reissiger og Catharinus Elling. Og selvfølgelig synger Cæciliaforeningen komposisjoner fra de norske klassikerne Arild Sandvold (en av korets tidligere dirigenter), Knut Nystedt og Egil Hovland.

VÅR NESTE KONSERT I 2023 (Frogner kirke):
Puccinis *Missa di Gloria* og Verdis *Stabat Mater*,
søndag 19. mars, kl. 18.00.

KOM OG SYNG

store verk med orkester i et stort kor!

Cæciliaforeningen søker nye sangere. Vi øver mandager fra 19.00-21.30 i Professor Dahls gt. 30 på Briskeby.

Vi synger også a cappella. Hør et utvalg på YouTube med søkeord: cæciliaforeningen.

Ta kontakt:
www.ceciliaforeningen.no
post@ceciliaforeningen.no
telefon 90 86 96 19

Kveldens konsert i Frogner kirke arrangeres i samarbeid med Frogner menighet.
Konserten støttes av: Aktivitetsmidler for kor.